

ASUNTO: Trámite consultas previas no procedemento de avaliación ambiental estratéxica ordinaria da modificación núm. 1 do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal para o asentamento industrial de Lourizán, promovido por “ENCE, ENERGÍA Y CELULOSA S.A.” (Expediente 2021AAE2624)

SOLICITANTE: Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático da Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio

EXPTE. Nº: 2021/CONSULTINFPUB/000019 (n.º rex. entrada 2021052293)

Vista a Dilixencia en relación co antedito asunto, así como a documentación técnica que obra no expediente, consistente en Documento Inicial Estratéxico da modificación n.º 1 do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal para o asentamento industrial de Lourizán (Pontevedra) de setembro 2021, subscrito polo biólogo D. Rafael Villasuso Bouza, así como a Memoria xustificativa e anexos da modificación n.º 1 do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal para o asentamento industrial de Lourizán (Pontevedra) de data setembro 2021, a modo de borrador, elaborado por IDOM CONSULTING, ENGINEERING, ARCHITECTURE S.A.U. e subscritos por D. José Manuel Regueiro Grela e Dª. Matilde Álvarez Rodríguez, emítese o seguinte INFORME:

1. O ámbito ocupado actualmente polas instalacións de ENCE forma parte do dominio público-marítimo terrestre.

Aínda que o Concello de Pontevedra, no seu Plan Xeral de Ordenación Urbana (PXOU), inclúe o ámbito dentro do solo clasificado como urbano e remite a súa ordenación ao desenvolvemento dun plan especial (Plan Especial ENCE-CELULOSA e solo inmediato 1 e 2, definido no artigo 225 da normativa do PXOU) o certo é que o 26/12/2003 aprobouse definitivamente un Proxecto Sectorial de Incidencia Supramunicipal para o asentamento industrial de Lourizán (PSIS), que incluía as instalacións da fábrica de pasta de celulosa blanqueada de eucalipto existentes nese momento, así como novas instalacións de tratamento biolóxico das augas residuais, unha fábrica de papel tisú, unha planta de coxeneración e instalacións diversas (talleres, naves, caldeiras, tanques, secapastas, etc.).

Por outro lado, o complexo industrial de ENCE se integra no núcleo de identidade do litoral de “Os Praceres”, *unidade de paisaxe “Lourizán”*, cun tipo de unidade paisaxística de “costa baixa de marismas e chairas intermareais”, conforme ao Plan de Ordenación do Litoral (POL), aprobado por Decreto 20/2011 da Xunta de Galicia.

O POL, na súa Disposición transitoria 2ª establece que os plans e proxectos sectoriais vixentes á entrada en vigor do POL manterán a súas determinacións sen necesidade de adaptarse a este.

Ao mesmo tempo a súa Disposición adicional 3ª establece que, en coordinación coas Directrices de Ordenación do Territorio (DOT), aprobadas por Decreto 19/2011 da Xunta de Galicia, no espazo actualmente ocupado polas instalacións da empresa ENCE situadas en Lourizán, na ría de Pontevedra, contéplase un ámbito de recualificación sobre a Área de Mellora Ambiental e Paisaxística.

2. A modificación n.º 1 do proxecto sectorial ten por obxecto modificar a ordenación aprobada para permitir a implantación de novas construcións e instalacións co obxecto de dar cumprimento aos compromisos esixidos pola Resolución da Directora General de Sostenibilidad de la Costa y del Mar do Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente de 20/01/2016 de prórroga de concesión, así como polos contidos no Pacto Ambiental subscrito por ENCE coa Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio da Xunta de Galicia do 28/06/2016, tal e como consta na documentación do expediente.
3. Na documentación indícanse e descríbense brevemente as actuacións previstas pero non existe unha definición técnica e gráfica que permita valorar realmente a ocupación sobre o terreo e a volumetría das novas construcións e instalacións previstas, así como unha comparativa coas instalacións existentes.

Concretamente prevense unha serie de instalacións dentro de catro actuacións denominadas no borrador Actuación A (aumento da eficiencia no combustible), Actuación B (instalación de gas natural para fornos e outras instalacións), Actuación C (mellora ambiental e de eficiencia) e Actuación D (cámara de carga e bombeo asociados ao novo emisario submarino).

Dentro de estas actuacións inclúense:

- un secadeiro de biomasa, que se enmarca dentro da Ordenanza O-1 (uso industrial) do actual PSIS,
- unha instalación de gas natural para fornos e outras instalacións como unha estación de regulación e medida que se enmarca dentro das Ordenanzas O-6 (infraestrutura de servizos) , e O-3 (espazos libres e zonas verdes) e da zona de viario e aparcamento do actual PSIS,
- actuacións diversas que afectan a toda a implantación industrial que se enmarcan en xeral dentro da Ordenanza O-1 (uso industrial) do actual PSIS, entre as que figura a instalación de novos dixestores de 25 m de altura, de tanques de lixivia de 20 m, de reactores de peróxido de 25 m de altura, así como dunha nova caldeira de recuperación e turbina de alta eficiencia que inclúe a propia caldeira, torre de refrixeración, turbina e cheminea (sen

descripción na documentación),

- unha cámara de carga e bombeo asociado ao novo emisario submarino da depuradora de Pontevedra-Marín (EDAR de Praceres) que se enmarca dentro da Ordenanza O-2 (equipamentos e servizos) do actual PSIS.

Ao mesmo tempo, na memoria xustificativa do borrador da modificación n.º 1 do PSIS indícase que as instalacións que máis superficie e edificabilidade ocupan, e das que se teñen datos no momento de redactar o documento, son as instalacións de aumento de eficiencia de combustible, a instalación de gas natural para fornos e sobre todo a caldeira de recuperación dentro das actuación de mellora de eficiencia enerxética.

No seu conxunto ás actuacións previstas supoñen un incremento da ocupación actual da parcela de 9.432 m² (7.797 m² en zona Ordenanza 1 + 1.635 m² en zona Ordenanza 2) e un incremento da edificabilidade de 21.127,50 m² (9.492,50 m² en zona Ordenanza 1 + 1.635 m² en zona Ordenanza 2).

Conforme ao contido da documentación, as instalacións previstas estarían afectando a espazos cualificados no vixente PSIS como espazos libres e zonas verdes, así como a zona de viario e aparcamento, con todo non se xustifica na memoria do borrador o cumprimento dos estándares establecidos para eses espazos ou zonas.

4. No Documento Inicial Estratéxico (DIE) descríbense as alternativas consideradas e a alternativa eleixida para permitir as actuacións de mellora ambiental, de eficiencia e paisaxísticas das instalacións de ENCE da modificación n.º 1 do PSIS.

Considéranse as seguintes alternativas:

Denominación	Descrición da alternativa
Alternativa 0	Valórase a non elaboración da modificación do PSIS
Alternativa 1	Pretende que os elementos das instalacións previstas se ordenen por altura e volume, de xeito tal que hacia o límite da implatación industrial se sitúen as de menor altura e se trasladen hacia o centro do complexo as de maior altura
Alternativa 2	Pretende que os elementos das instalacións previstas se ordenen por altura e volume, de xeito tal que hacia o límite da implatación industrial se sitúen as de maior altura e se trasladen hacia o centro do complexo as de menor altura.

A alternativa eleixida é a Alternativa 1 por considerar que é a que produce un menor impacto visual e favorece a integración paisaxística do conxunto, segundo consta no documento.

No DIE os únicos aspectos valorados para eleixir a alternativa son o impacto visual e a integración paisaxística.

Como xa se indicou anteriormente, na documentación non consta unha definición técnica e gráfica que permita valorar realmente a ocupación sobre o terreo e a volumetría das novas construcións e instalacións, con todo as alternativas do DIE teñen a súa base no impacto visual que producen os elementos voluminosos das instalacións previstas.

Considérase que a documentación achegada carece dunha xustificación detallada do impacto visual e a integración paisaxística das distintas instalacións previstas e a súa adecuación á lexislación territorial e urbanística vixentes.

Por outro lado, o DIE analiza, de forma xenérica, os potenciais impactos ocasionados pola modificación do PSIS, valorándoos da seguinte forma:

- Efectos sobre a ocupación do territorio: ningún efecto.
- Efectos sobre a biodiversidade e o patrimonio natural: negativo, significativo, temporal a corto prazo e de carácter compatible.
- Efectos sobre a paisaxe: negativa significativa, de carácter compatible.
- Efectos sobre a atmosfera e o cambio climático: a nivel de emisións negativo, significativo, a medio prazo e permanente de gravidade compatible, mentras a nivel de cambio climático se valora como positivo, a corto prazo e permanente, de gravidade compatible.
- Efectos sobre o ciclo hídrico: negativo, significativo, a medio prazo e permanente.
- Efectos sobre o patrimonio cultural: ningún efecto.
- Efectos sobre o ciclo de materiais: negativo, significativo, a medio prazo e permanente.
- Efectos sobre a mobilidade: negativo, significativo a corto prazo, temporal.
- Efectos sobre a enerxía: positivo, a medio prazo, permanente e de gravidade compatible.
- Efectos sobre a socioeconomía: positivo, significativo, temporal e secundario.
- Efectos sobre a saúde humana: ningún efecto.

Considérase que a valoración dos potenciais impactos ocasionados pola modificación do PSIS, no que se refire á ocupación do territorio e sobre a paisaxe, por ser competencias desta oficina, carecen dunha xustificación adecuada, non valorándose, por exemplo, os efectos sobre os espazos protexidos e a ordenación territorial e urbanística.

5. En conclusión, no que se refire ás competencias da OTAP, a técnica que subscribe considera que as instalacións previstas na modificación do PSIS conlevan:

a) Efectos negativos sobre a ocupación do territorio xa que se aumenta a ocupación e edificabilidade do solo de dominio público marítimo terrestre.

b) Efecto negativo sobre a paisaxe, xa que a altura e volume dalgunhas das instalacións previstas crea un gran impacto visual e non se integra na paisaxe.

Neste sentido considérase que as instalacións previstas na modificación n.º 1 do PSIS chocan cos criterios establecidos no artigo 30.1 da Lei de costas, para evitar a formación de pantallas arquitectónicas ou acumulación de volumes.

c) Efectos negativos sobre a ordenación territorial, xa que as instalacións previstas van en contra das determinacións sobre o litoral e a paisaxe das DOT, así como dos obxectivos do POL.

E todo o que se informa para os efectos oportunos, sen prexuízo dos informes doutros servizos técnicos municipais e da situación xurídica dos terreos respecto á concesión da ocupación do dominio público marítimo terrestre.

Este informe asínase electronicamente pola arquitecta da OTAP na data indicada na sinatura electrónica que consta na marxe inferior.

